

۱ کدام بیان برای فضای نمونه‌ای یک آزمایش تصادفی نادرست است؟

- ۱ احتمال وقوع لااقل یکی از برآمدهای آن صفر است. ۲ مجموعه‌ی تمام نتایج ممکن یک آزمایش تصادفی است.
۳ احتمال وقوع حداکثر یکی از پیشامدهای آن ۱ است. ۴ اجتماع تمام برآمدهای ممکن برابر فضای نمونه‌ای است.

۲ سه سکه متمایز را پرتاب می‌کنیم. اگر تعداد «رو»ها بیشتر باشد، یک تاس می‌اندازیم و در غیر این صورت یک سکه دیگر پرتاب می‌کنیم. تعداد اعضای فضای نمونه‌ای کدام است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- ۱ ۲۴ ۲ ۲۸ ۳ ۳۲ ۴ ۳۶

۳ یک فروشگاه دو نوع کارت اعتباری A و B را می‌پذیرد، اگر ۳۴٪ مشتریان از کارت A و ۶۲٪ از کارت B و ۱۵٪ از هر دو کارت استفاده کنند، چه قدر احتمال دارد که مشتریان فقط از A یا فقط از B در این فروشگاه استفاده کنند؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- ۱ $\frac{۶۶}{۱۰۰}$ ۲ $\frac{۹۶}{۱۰۰}$ ۳ $\frac{۸۱}{۱۰۰}$ ۴ $\frac{۷۷}{۱۰۰}$

۴ اگر A و B دو پیشامد از یک فضای نمونه‌ای باشند، پیشامد اینکه « A رخ ندهد ولی B رخ دهد» کدام است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- ۱ $A - B$ ۲ $B - (A \cap B)$ ۳ $(A - B)'$ ۴ $(A \cup B)'$

۵ اگر A و B دو پیشامد از فضای نمونه‌ای S باشند، پیشامد $(A - B) \cup (B - A)$ معادل کدام گزینه است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- ۱ نه A رخ دهد نه B ۲ حداقل یکی از پیشامدهای A یا B رخ دهد.
۳ دقیقاً یکی از دو پیشامد A یا B رخ دهد. ۴ حداکثر یکی از دو پیشامد A یا B رخ دهد.

۶ در جعبه‌ای ۴ مهره با شماره‌های ۱ تا ۴ موجود است. به تصادف یک مهره از جعبه بیرون می‌آوریم. شماره‌ی آن را یادداشت کرده و به جعبه بر می‌گردانیم. مهره‌ی دیگری بیرون کشیده شماره‌ی آن را در کنار عدد قبلی قرار می‌دهیم. با کدام احتمال عدد دو رقمی حاصل مضرب ۳ است؟

سراسری - ۱۳۹۶

- ۱ $\frac{۵}{۱۶}$ ۲ $\frac{۷}{۱۶}$ ۳ $\frac{۱}{۴}$ ۴ $\frac{۱}{۳}$

۷ از بین ۲۰ کارت یکسان که اعداد ۱ تا ۲۰ بر روی آن‌ها نوشته شده است، دو کارت با شماره‌های زوج را کنار می‌کشیم. از بین بقیه به تصادف یک کارت بیرون می‌آوریم. با کدام احتمال عدد این کارت زوج است؟

سراسری - ۱۳۹۵

- ۱ $\frac{۴}{۹}$ ۲ $\frac{۱}{۲}$ ۳ $\frac{۵}{۹}$ ۴ $\frac{۷}{۱۸}$

۸) بر روی ۵ گوی یکسان، هر یک از ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، نوشته شده است. یک گوی از بین آن‌ها برداشته و با ثبت شماره‌ی آن، دوباره به ظرف برمی‌گردانیم. با تکرار این آزمایش عدد تصادفی دو رقمی حاصل می‌شود. با کدام احتمال این عدد مضرب ۳، است؟ خارج از کشور- ۱۳۹۴

① ۰٫۲۴ ② ۰٫۳۲ ③ ۰٫۳۶ ④ ۰٫۴۸

۹) هر یک از ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹ بر روی ۱۰ کارت یکسان نوشته شده است. یک کارت به تصادف از بین آن‌ها برداشته و رقم آن را یادداشت می‌کنیم و دوباره داخل کارت‌ها قرار می‌دهیم. کارت دیگری بیرون کشیده رقم آن را در سمت راست رقم قبلی می‌نویسیم. با کدام احتمال، عدد حاصل دو رقمی و مضرب ۵ می‌باشد؟ سراسری- ۱۳۹۲

① ۰٫۱۶ ② ۰٫۱۸ ③ ۰٫۱۹ ④ ۰٫۲۰

۱۰) سه تاس متمایز را هم‌زمان پرتاب می‌کنیم. با کدام احتمال هر سه عدد رو شده متفاوت‌اند؟ خارج از کشور- ۱۳۹۲

① $\frac{1}{3}$ ② $\frac{4}{9}$ ③ $\frac{5}{9}$ ④ $\frac{2}{3}$

۱۱) جدول زیر، تعداد لامپ‌های موجود ۶۰ وات و ۱۰۰ وات از تولیدات دو کارخانه‌ی A و B است. اگر یک لامپ به تصادف برداشته شود، با کدام احتمال این لامپ ۱۰۰ وات است؟ سراسری- ۱۳۹۰

	۶۰	۱۰۰
A	۲۰	۱۴
B	۲۲	۳۴

① $\frac{7}{15}$ ② $\frac{8}{15}$ ③ $\frac{3}{5}$ ④ $\frac{5}{9}$

۱۲) یک تاس قرمز و یک تاس سبز را با هم پرتاب می‌کنیم. احتمال اینکه مجموع دو عدد رو شده، برابر ۷ باشد، کدام است؟ سراسری- ۱۳۹۷

① $\frac{1}{6}$ ② $\frac{2}{9}$ ③ $\frac{1}{4}$ ④ $\frac{5}{18}$

۱۳) هر یک از دو صفحه‌ی عقربه‌دار به ۴ قطاع برابر، به شماره‌های ۱، ۲، ۳، ۴ تقسیم شده‌اند. عقربه‌ی مربوط به هر صفحه را می‌چرخانیم، احتمال این‌که عقربه‌ها در نواحی هم شماره متوقف شوند، کدام است؟ خارج از کشور- ۱۳۹۱

① $\frac{1}{8}$ ② $\frac{1}{4}$ ③ $\frac{3}{8}$ ④ $\frac{1}{2}$

۱۴) کیسه‌ای شامل ۶ گوی با شماره‌های ۱ تا ۶ است. از این کیسه، ۳ مهره به تصادف، به‌طور متوالی و بدون جایگذاری خارج می‌کنیم. احتمال اینکه کوچکترین عدد ۱ و بزرگترین عدد ۵ باشد، چه قدر است؟ قلم‌چی- ۱۳۹۹

① ۰٫۱۵ ② ۰٫۲ ③ ۰٫۲۵ ④ ۰٫۳

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۵) ۴ نفر در یک شرکت کار می‌کنند، با چه احتمالی، حداقل ۲ نفر آن‌ها در یک فصل استخدام شده‌اند؟

- ① $\frac{5}{32}$ ② $\frac{1}{32}$ ③ $\frac{3}{32}$ ④ $\frac{29}{32}$

۱۶) از بین ۵ دانش‌آموز، ۳ معلم و ۲ معاون، یک تیم ۴ نفره تشکیل می‌دهیم. چقدر احتمال دارد که از هر ۳ گروه حداقل یک نفر در این

قلم چی - ۱۳۹۹

تیم باشد؟

- ① $\frac{1}{2}$ ② $\frac{4}{7}$ ③ $\frac{3}{7}$ ④ $\frac{10}{21}$

۱۷) از بین ۵ کارت با شماره‌های ۱ تا ۵، دو کارت انتخاب می‌کنیم. احتمال آن که مجموع شماره‌های روی دو کارت زوج باشد، کدام است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- ① $\frac{1}{2}$ ② $\frac{2}{5}$ ③ $\frac{1}{3}$ ④ $\frac{3}{5}$

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۸) اگر ۶ نفر که ۲ نفر آن‌ها برادرند در یک ردیف قرار بگیرند، چقدر احتمال دارد که ۲ برادر کنار هم نباشند؟

- ① $\frac{2}{3}$ ② $\frac{1}{3}$ ③ $\frac{1}{6}$ ④ $\frac{5}{6}$

۱۹) از بین اعداد طبیعی یک رقمی، ۳ عدد متمایز را به تصادف انتخاب کردیم، احتمال آن که مجموع اعداد انتخابی فرد باشد کدام است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- ① $\frac{1}{2}$ ② $\frac{11}{21}$ ③ $\frac{9}{21}$ ④ $\frac{10}{21}$

قلم چی - ۱۳۹۹

۲۰) در یک خانواده که ۳ فرزند دارند، احتمال این که ۲ فرزند آخر هم جنس باشند چه قدر است؟

- ① $\frac{1}{4}$ ② $\frac{1}{2}$ ③ $\frac{3}{4}$ ④ $\frac{3}{8}$

۲۱) دو جعبه داریم. در جعبه اول ۲ توپ آبی، ۵ توپ قرمز و یک توپ سبز قرار گرفته است. در جعبه دوم ۴ توپ آبی، ۳ توپ قرمز و ۲

توپ سبز موجود است. از جعبه اول یک توپ و از جعبه دوم ۲ توپ خارج می‌کنیم. احتمال این که سه توپ هم رنگ باشند چقدر است؟

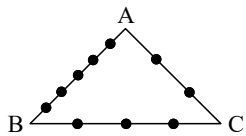
قلم چی - ۱۳۹۹

- ① $\frac{5}{36}$ ② $\frac{7}{72}$ ③ $\frac{11}{72}$ ④ $\frac{7}{36}$

۲۲) اگر ۳ نقطه از ۱۰ نقطه موجود روی اضلاع مثلث ABC را به تصادف انتخاب کنیم؛ چقدر احتمال دارد که از اتصال این ۳ نقطه به

قلم چی - ۱۳۹۹

یکدیگر یک مثلث تشکیل شود؟

- ① $\frac{109}{120}$ ② $\frac{11}{12}$ ③ $\frac{1}{4}$ ④ $\frac{103}{120}$

۲۳) اگر با ارقام ۱، ۲، ۳، ۵، ۷ یک عدد ۵ رقمی با ارقام متمایز نوشته شود، چقدر احتمال دارد که ارقام ۱ و ۵ کنار هم نباشد؟ قلم چی - ۱۳۹۹

- ① $\frac{2}{3}$ ② $\frac{3}{5}$ ③ $\frac{5}{6}$ ④ $\frac{2}{5}$

۲۴) در یک خانواده n فرزندی، نسبت احتمال حداکثر یک دختر در خانواده به احتمال دقیقاً یک دختر در خانواده $\frac{9}{8}$ می باشد. احتمال آن که حداقل یک دختر در این خانواده باشد چقدر است؟ قلم چی - ۱۳۹۹

- ① $\frac{127}{128}$ ② $\frac{31}{32}$ ③ $\frac{63}{64}$ ④ $\frac{255}{256}$

۲۵) در جعبه‌ای ۵ گوی که بر روی آن‌ها اعداد ۱ تا ۵ نوشته شده قرار دارد. می‌خواهیم گوی‌ها را به ترتیب خارج کنیم. با چه احتمالی گوی‌های شماره ۱ و ۴ بلافاصله بعد از هم خارج می‌شوند؟ قلم چی - ۱۳۹۹

- ① $\frac{1}{5}$ ② $\frac{2}{5}$ ③ $\frac{3}{5}$ ④ $\frac{1}{2}$

۲۶) از جعبه‌ای تعدادی مهره سبز و آبی وجود دارد به طوری که تعداد سبزها دو برابر آبی‌هاست. می‌خواهیم ۲ مهره به تصادف از این جعبه برداریم. اگر احتمال هم‌رنگ نبودن مهره‌های انتخاب شده $\frac{8}{15}$ باشد، مجموع مهره‌های داخل جعبه در ابتدا چقدر است؟ قلم چی - ۱۳۹۹

- ① ۳ ② ۶ ③ ۹ ④ ۱۲

۲۷) در پرتاب دو تاس سالم، چقدر احتمال دارد مجموع اعداد دو تاس بزرگ‌تر از ۸ بوده و اعداد غیر مساوی ظاهر شوند؟ قلم چی - ۱۳۹۹

- ① $\frac{1}{4}$ ② $\frac{2}{9}$ ③ $\frac{5}{18}$ ④ $\frac{7}{18}$

۲۸) در یک خانواده n فرزندی اگر احتمال داشتن ۲ دختر با احتمال داشتن ۳ دختر یکسان باشد، مقدار n کدام است؟ قلم چی - ۱۳۹۹

- ① ۴ ② ۵ ③ ۶ ④ ۷

۲۹) از بین اعداد طبیعی ۳ رقمی عددی به تصادف انتخاب می‌کنیم. احتمال این که حاصل ضرب ارقام انتخاب شده بر ۵ بخش پذیر نباشد، کدام است؟ قلم چی - ۱۳۹۹

- ① $\frac{8 \times 7 \times 6}{9 \times 10 \times 10}$ ② $\frac{8 \times 8 \times 8}{9 \times 10 \times 10}$ ③ $\frac{9 \times 9 \times 9}{9 \times 10 \times 10}$ ④ $\frac{9 \times 8 \times 7}{9 \times 10 \times 10}$

۳۰) پدر و مادر و ۳ فرزند یک خانواده در یک صف به طور تصادفی می‌ایستند، چقدر احتمال دارد هیچ فرزندی در دو انتهای صف نباشد؟ قلم چی - ۱۳۹۹

- ① $\frac{1}{8}$ ② $\frac{1}{2}$ ③ $\frac{1}{4}$ ④ $\frac{5}{8}$

۳۱) ۶ حرف کلمه «گل‌پیرا» را روی ۶ گوی نوشته و داخل یک کیسه می‌ریزیم و به تصادف چهار گوی انتخاب می‌کنیم و کنار هم قرار می‌دهیم. با کدام احتمال در کلمه ساخته شده دو حرف «گ» و «ل» کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- ① $\frac{1}{6}$ ② $\frac{1}{5}$ ③ $\frac{1}{10}$ ④ $\frac{1}{30}$

۳۲) طبق نظرسنجی که بین دو درس ریاضی و زیست در یک مدرسه از ۱۰۰ نفر صورت گرفته؛ تعداد ۳۰ دانش‌آموز فقط به درس ریاضی علاقه دارند و ۵۰ دانش‌آموز به درس ریاضی علاقه ندارند. اگر از این مدرسه فردی به تصادف انتخاب شود، احتمال این که علاوه بر ریاضی به زیست نیز علاقه داشته باشد، چقدر است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- ① $\frac{1}{3}$ ② $\frac{2}{5}$ ③ $\frac{3}{10}$ ④ $\frac{1}{5}$

۳۳) کدامیک از گزاره‌های زیر صحیح است؟
الف) اگر $A \subseteq B$ باشد، آنگاه $P(A) \leq P(B)$.
ب) اگر $P(A) \leq P(B)$ باشد، آنگاه $A \subseteq B$.

قلم چی - ۱۳۹۹

- ① فقط «الف» ② فقط «ب» ③ هر دو گزاره ④ هیچکدام

۳۴) در پرتاب دو تاس، با کدام احتمال اعداد ۵ یا ۶ یا هر دو ظاهر می‌شوند؟

سراسری - ۱۳۹۲

- ① $\frac{1}{3}$ ② $\frac{4}{9}$ ③ $\frac{5}{9}$ ④ $\frac{11}{18}$

۳۵) ۴ تاس را باهم پرتاب می‌کنیم، با کدام احتمال اعداد رو شده، لااقل در دو تاس یکسان هستند؟

خارج از کشور - ۱۳۹۳

- ① $\frac{5}{18}$ ② $\frac{7}{18}$ ③ $\frac{11}{18}$ ④ $\frac{13}{18}$

۳۶) در پرتاب هم‌زمان دو تاس، با کدام احتمال لااقل یکی از اعداد رو شده در این دو تاس مضرب ۳ است؟

سراسری - ۱۳۸۹

- ① $\frac{4}{9}$ ② $\frac{5}{9}$ ③ $\frac{2}{3}$ ④ $\frac{5}{6}$

۳۷) بر روی یک نیمکت ۴ دانش‌آموز نشسته‌اند؛ با کدام احتمال لااقل دو نفر از آنان در یک ماه از سال متولد شده‌اند؟

خارج از کشور - ۱۳۹۶

- ① $\frac{41}{96}$ ② $\frac{23}{48}$ ③ $\frac{25}{48}$ ④ $\frac{55}{96}$

۳۸) سه نفر در مؤسسه‌ای کار می‌کنند. با کدام احتمال لااقل دو نفر از آن‌ها در یک ماه سال استخدام شده‌اند؟

خارج از کشور - ۱۳۹۲

- ① $\frac{5}{36}$ ② $\frac{17}{72}$ ③ $\frac{19}{72}$ ④ $\frac{35}{144}$

خارج از کشور- ۱۳۸۹

۳۹ دو تاس را باهم پرتاب می‌کنیم. با کدام احتمال لااقل یکی از اعداد رو شده در این دو تاس فرد است؟

- ① $\frac{1}{2}$ ② $\frac{5}{9}$ ③ $\frac{5}{8}$ ④ $\frac{3}{4}$

۴۰ در یک ظرف ۵ گوی قرمز با شماره‌های ۱ تا ۵ و چهار گوی آبی با شماره‌های ۱ تا ۴ قرار دارند. به طور تصادفی یک گوی از هر رنگ

سراسری- ۱۳۹۰

خارج می‌کنیم. با کدام احتمال، لااقل شماره‌ی یکی از آن‌ها عدد ۲ می‌باشد؟

- ① 0.25 ② 0.3 ③ 0.35 ④ 0.4

سراسری- ۱۳۹۵

۴۱ در پرتاب سه سکه با هم، احتمال ظاهر شدن لااقل یک «رو»، کدام است؟

- ① $\frac{3}{8}$ ② $\frac{5}{8}$ ③ $\frac{6}{8}$ ④ $\frac{7}{8}$

۴۲ در بررسی تخلفات ۳۰۰۰ راننده به علت سرعت زیاد، ۱۸ مورد با خطای دید مأمور اشتباه رخ داده است. اگر راننده‌ای با اعمال این

سراسری- ۱۳۹۱

تخلف جریمه شود، با کدام احتمال تخلف وی واقعی است؟

- ① 0.984 ② 0.988 ③ 0.992 ④ 0.994

۴۳ پنج کارت سریال الف، با شماره‌های ۱ تا ۵ و چهار کارت سریال ب، با شماره‌های ۱ تا ۴ به‌طور یکسان موجودند. به تصادف یک کارت

خارج از کشور- ۱۳۹۰

از هر سریال خارج می‌کنیم. با کدام احتمال، لااقل شماره‌ی یکی از این دو کارت زوج است؟

- ① 0.6 ② 0.7 ③ 0.75 ④ 0.8

۴۴ اعداد یک رقمی ۹، ۰، ۱، ۲، ۳، ... بر روی ۹ کارت یکسان نوشته شده است. اگر یک کارت از بین آن‌ها بیرون آوریم، احتمال اینکه

سراسری- ۱۳۹۷

عدد آن، بر ۲ یا ۳ بخش پذیر باشد، کدام است؟

- ① $\frac{3}{5}$ ② $\frac{2}{3}$ ③ $\frac{3}{4}$ ④ $\frac{5}{9}$

خارج از کشور- ۱۳۹۵

۴۵ در پرتاب دو تاس با هم، احتمال ظاهر شدن هر دو عدد غیر مساوی، کدام است؟

- ① $\frac{5}{12}$ ② $\frac{2}{3}$ ③ $\frac{7}{9}$ ④ $\frac{5}{6}$

۴۶ هر یک از ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، بر روی ۵ گوی یکسان نوشته شده است. یک گوی از بین آن‌ها برداشته و با ثبت شماره‌ی آن، دوباره

سراسری- ۱۳۹۴

به ظرف برمی‌گردانیم. با تکرار متوالی این آزمایش، عدد تصادفی سه‌رقمی حاصل می‌شود. با کدام احتمال، در این عدد سه رقمی، لااقل دو رقم

مساوی هستند؟

- ① 0.45 ② 0.48 ③ 0.52 ④ 0.54

- ۴۷) صفحه‌ی عقربه‌ی A به ۴ قطاع مساوی با شماره‌های ۱, ۲, ۳, ۴ و صفحه‌ی عقربه‌ی B به ۵ قطاع برابر با شماره‌های ۱, ۲, ۳, ۴, ۵ تقسیم شده است. هر دو عقربه را می‌چرخانیم، با کدام احتمال لااقل یکی از عقربه‌ها روی ناحیه‌های فرد قرار می‌گیرند؟ سراسری-۱۳۹۳
- ① ۰٫۶ ② ۰٫۷ ③ ۰٫۸ ④ ۰٫۹

- ۴۸) اگر A و B دو پیشامد از فضای نمونه‌ای باشند که $P(A) = ۲P(B) = ۳P(A \cap B)$ حاصل $\frac{P(A \cap B)}{P(A \cup B)}$ کدام است؟ قلم چی-۱۳۹۹
- ① $\frac{۳}{۵}$ ② $\frac{۵}{۳}$ ③ $\frac{۳}{۷}$ ④ $\frac{۲}{۷}$

- ۴۹) در پرتاب ۲ تاس سالم با هم، چقدر احتمال دارد مجموع اعداد رو شده در تاس‌ها عددی اول شود؟ قلم چی-۱۳۹۹
- ① $\frac{۱}{۴}$ ② $\frac{۵}{۱۲}$ ③ $\frac{۷}{۱۲}$ ④ $\frac{۲}{۳}$

- ۵۰) احتمال قبول شدن فردی در آزمون استخدامی شرکت A ، ۰٫۷ و احتمال قبول شدن همان فرد در آزمون استخدامی شرکت B ، ۰٫۶ است. اگر احتمال این‌که حداقل در یکی از آزمون‌های استخدامی موفق شود ۰٫۸ باشد، احتمال اینکه هم در شرکت A پذیرفته شود هم در شرکت B ، کدام است؟ قلم چی-۱۳۹۹
- ① ۰٫۷ ② ۰٫۶ ③ ۰٫۵ ④ ۰٫۴

- ۵۱) اگر A و B دو پیشامد از فضای نمونه‌ای باشند و $P(A) = ۰٫۴$ ، $f(B') = ۰٫۷$ و $P(A \cap B) = ۰٫۲$ باشد، مقدار $\frac{P(A \cap B')}{P(A \cup B)}$ کدام است؟ قلم چی-۱۳۹۹
- ① ۰٫۶ ② ۰٫۴ ③ ۰٫۲ ④ ۰٫۳

۱) بررسی گزینه‌ها:

فضای نمونه‌ای یک آزمایش تصادفی، مجموعه‌ی تمام نتایج ممکن در یک آزمایش تصادفی است. (درستی گزینه‌ی ۲)

اجتماع تمام برآمدهای ممکن برای یک آزمایش تصادفی برابر با فضای نمونه‌ای است. (درستی گزینه‌ی ۴)

$$S = \{a_1, a_2, \dots, a_n\} \Rightarrow P(a_1) + P(a_2) + \dots + P(a_n) = 1$$

از آن‌جا که مجموع احتمالات برآمدها برابر ۱ است، پس حداکثر یکی از پیشامدهای آن می‌تواند احتمال (۱) داشته باشد. (درستی گزینه‌ی ۳)

اما ممکن است احتمال وقوع هیچ‌یک از برآمدهای آن صفر نباشد. (نادرستی گزینه‌ی ۱)

۲) ۱ ۲ ۳ ۴ ۲

در پرتاب سه سکه ۸ حالت رخ می‌دهد:

تاس → ررر

تاس → پ پ ر

تاس → ر پ ر

سکه → پ پ ر

تاس → ر ر پ

سکه → پ ر پ

سکه → ر پ پ

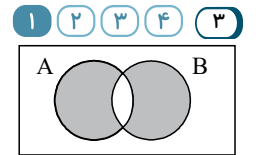
سکه → پ پ پ

در هر چهار حالت، تعداد «رو»ها بیشتر است که تاس می‌اندازیم و در ۲ حالت سکه می‌اندازیم. از آن‌جا که در پرتاب هر تاس ۶ حالت و در پرتاب هر سکه دو حالت داریم، تعداد اعضای فضای نمونه برابر است با:

$$6 \times 4 + 2 \times 4 = 24 + 8 = 32$$

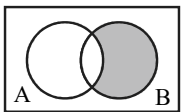
$$P(A) = \frac{34}{100}, P(B) = \frac{62}{100}, P(A \cap B) = \frac{15}{100}$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{34}{100} + \frac{62}{100} - 2 \times \frac{15}{100} = \frac{66}{100}$$

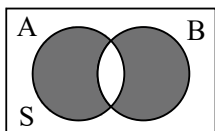
۳) طبق نمودار ون، تساوی‌های زیر برقرار هستند.

$$A' \cap B = B \cap A' = B - A = B - (A \cap B)$$

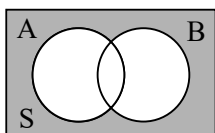

A رخ ندهد ولی B رخ دهد.

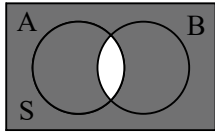
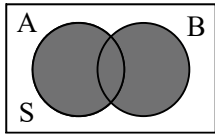
۴) با توجه به نمودار ون دقیق از دو پیشامد A یا B رخ دهد یعنی: $(A - B) \cup (B - A)$

نه A رخ دهد و نه B دهد برابر است با: $A' \cap B' = (A \cup B)'$

حداقل یکی از دو پیشامد A یا B رخ دهد، برابر است با: $A \cup B$

حد اکثر یکی از دو پیشامد A رخ دهد، برابر است با: $A \cap B'$

۱ ۲ ۳ ۴ ۶

$$n(S) = 4 \times 4 = 16$$

اکنون باید در بین این ۱۶ عدد اعدادی را که بر ۳ بخش پذیر هستند را مشخص کنیم.

$$A = \{12, 21, 24, 42, 48\} \rightarrow n(A) = 5$$

پس $P(A) = \frac{5}{16}$ است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۷

وقتی ۲ کارت با شماره‌های زوج را بیرون بکشیم، ۸ کارت زوج و ۱۰ کارت فرد داریم. فضای نمونه‌ای انتخاب یک کارت از این ۱۸ کارت باقی‌مانده است:

$$n(S) = \binom{18}{1} = 18$$

و پیشامد مطلوب، انتخاب یک کارت از بین ۸ کارت زوج است:

$$n(A) = \binom{8}{1} = 8$$

بنابراین:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{18} = \frac{4}{9}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۸

با انجام این آزمایش به کمک ارقام $\{1, 2, 3, 4, 5\}$ اعداد دو رقمی (با تکرار ارقام) می‌سازیم. پس تعداد اعضای فضای نمونه‌ای برابر است با:

$$n(S) = 5 \times 5 = 25$$

اگر A پیشامد آن باشد که عدد حاصل مضرب ۳ باشد، آن‌گاه پیشامد A شامل اعضای زیر است:

$$A = \{12, 15, 21, 24, 33, 42, 45, 51, 54\} \Rightarrow n(A) = 9 \Rightarrow P(A) = \frac{9}{25} = 0.36$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۹

در هر بار انتخاب کارت‌ها ۱۰ حالت داریم، پس فضای نمونه‌ای شامل $10 \times 10 = 100$ عضو است. برای آن که عدد حاصل، دو مضرب ۵ باشد، باید

کارت اول مخالف صفر و کارت دوم صفر یا ۵ باشد:

$$\text{تعداد حالات مطلوب} = \underbrace{9}_{\text{کارت اول (مخالف صفر)}} \times \underbrace{2}_{\text{کارت دوم (صفر یا ۵)}} = 18 \Rightarrow P(A) = \frac{18}{100} = 0.18$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰

برای هر یک از تاس‌ها، ۶ حالت ممکن است رخ دهد. بنابراین تعداد اعضای فضای نمونه‌ای، بنا به اصل ضرب برابر است با:

$$n(S) = 6 \times 6 \times 6$$

برای آنکه اعداد رو شده در ۳ تاس متفاوت باشند، تاس اول ۶ حالت می‌تواند داشته باشد اما در تاس دوم نباید عدد تاس اول رو شود، پس ۵ حالت می‌تواند داشته باشد و به همین ترتیب تاس سوم تنها ۴ حالت می‌تواند داشته باشد، در نتیجه:

$$n(A) = 6 \times 5 \times 4$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6 \times 5 \times 4}{6 \times 6 \times 6} = \frac{20}{36} = \frac{5}{9}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱

ابتدا تعداد اعضای فضای نمونه‌ای را مشخص می‌کنیم که برابر با تعداد کل لامپ‌هاست:

$$n(S) = 20 + 22 + 14 + 34 = 90$$

حالت مطلوب آن است که لامپ انتخابی ۱۰۰ وات باشد که تعداد لامپ‌های ۱۰۰ واتی برابر $14 + 34 = 48$ است. بنابراین:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{48}{90} = \frac{8}{15}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲

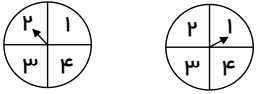
تاس اول تاس دوم

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

مجموع دو تاس ۷ شود $A = \{(1, 6), (2, 5), (3, 4), (4, 3), (5, 2), (6, 1)\}$

$$n(A) = 6$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} \Rightarrow P(A) = \frac{6}{36} = \frac{1}{6}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۳

فضای نمونه‌ای چرخش هر دو عقربه $4 \times 4 = 16$ حالت دارد.
در حالت‌های زیر هر دو عقربه روی شماره‌های یکسان قرار می‌گیرند:

در نتیجه:

$$A = \{(1, 1)(2, 2)(3, 3)(4, 4)\} \rightarrow n(A) = 4$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{16} = \frac{1}{4}$$

چون جایگذاری نداریم، $n(S) = 6 \times 5 \times 4$ ، برای اینکه کوچکترین عدد ۱ و بزرگترین عدد ۵ باشد، عدد دیگر باید ۲، ۳ یا ۴ باشد (۳ حالت) و جایگشت این ۳ عدد ۳! حالت دارد. بنابراین:

$$n(A) = 3 \times 3! \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3 \times 3 \times 2 \times 1}{6 \times 5 \times 4} = \frac{3}{20} = 0.15$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۵ فرض می‌کنیم هیچ کدام از این ۴ نفر در یک فصل استخدام نشده باشند.

$$P(A') = \frac{4}{4} \times \frac{3}{4} \times \frac{2}{4} \times \frac{1}{4} = \frac{3}{32}$$

حال از احتمال متمم استفاده می‌کنیم:

$$P(A) = 1 - \frac{3}{32} = \frac{29}{32}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۶

$$n(S) = \binom{10}{4} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7}{4 \times 3 \times 2} = 210$$

با توجه به این که باید تیم ۴ نفره تشکیل شود، برای اینکه از هر ۳ گروه حداقل یک نفر در تیم باشد باید از دو گروه یک نفر و از یک گروه دو نفر در تیم باشند.

$$n(A) = \binom{5}{2} \binom{3}{1} \binom{2}{1} + \binom{5}{1} \binom{3}{2} \binom{2}{1} + \binom{5}{1} \binom{3}{1} \binom{2}{2} = 60 + 30 + 15 = 105 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{105}{210} = \frac{1}{2}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۷

تعداد حالت‌های فضای نمونه‌ای برابر است با:

$$n(S) = \binom{5}{2} = 10$$

مجموع دو عدد طبیعی زمانی زوج می‌شود که یا هر دو عدد زوج باشند یا هر دو عدد فرد باشند.

$$A = \{(1, 3), (1, 5), (3, 5), (2, 4)\} \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{10} = \frac{2}{5}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۸

$$n(S) = 6! = 720$$

$$n(A) = \frac{5!}{2} \times 2 = 240$$

\downarrow \downarrow
 ۲ برادر را در یک واحد نظر می‌گیریم ۲ جابه‌جایی ۲ برادر

$$n(A') = 720 - 240 = 480$$

$$\Rightarrow P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{480}{720} = \frac{2}{3}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۹

$$n(S) = \binom{9}{3} = \frac{9 \times 8 \times 7}{3 \times 2} = 84$$

در ۲ حالت مجموع اعداد انتخابی فرد است:

(۱) هر ۳ عدد فرد باشد.

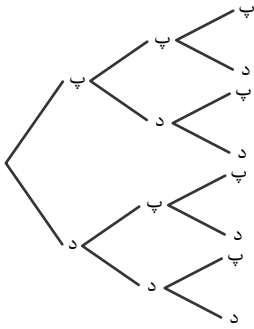
(۲) دو عدد زوج و یک عدد فرد باشد.

مجموع اعداد انتخابی فرد باشد. $A =$

$$\Rightarrow n(A) = \binom{5}{3} + \binom{4}{2} \binom{5}{1} = 10 + 6 \times 5 = 40 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{40}{84} = \frac{10}{21}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۰

تعداد کل حالت‌ها $n(S) = 8 = 2^3$ است.

تعداد حالت‌هایی که ۲ فرزند آخر هم جنس باشند، با توجه به نمودار درختی:

$$n(A) = 4$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

پس:

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۱

۲ آبی	۴ آبی
۵ قرمز	۳ قرمز
۱ سبز	۲ سبز
جعبه اول	جعبه دوم
یک توپ	۲ توپ

$$P = \frac{\binom{1}{1} \binom{2}{2} + \binom{5}{1} \binom{3}{2} + \binom{2}{1} \binom{4}{2}}{\binom{8}{1} \binom{9}{2}} = \frac{1 + 15 + 12}{288} = \frac{28}{288} = \frac{14}{144} = \frac{7}{72}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۲

$$n(S) = \binom{10}{3} = \frac{10 \times 9 \times 8}{3 \times 2} = 120$$

از اتصال ۳ نقطه به هم مثلث تشکیل می‌شود. $A =$

تنها اگر ۳ نقطه انتخابی روی یک ضلع باشند، از اتصالشان مثلث تشکیل نمی‌شود.

$$\Rightarrow n(A') = \binom{5}{3} + \binom{3}{3} = 10 + 1 = 11 \Rightarrow n(A) = 120 - 11 = 109 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{109}{120}$$

فضای نمونه‌ای این آزمایش $120 = 5!$ عضو دارد. تعداد اعدادی که در آن‌ها ارقام ۱ و ۵ کنار هم هستند برابر با $4! \times 2!$ یا ۴۸ است. بنابراین در

$72 = 120 - 48 = 72$ عدد ارقام ۱ و ۵ کنار هم نیستند. در نتیجه:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{72}{120} = \frac{3}{5}$$

در یک خانواده n فرزندی تعداد حالاتی که حداکثر یک دختر در خانواده به دنیا بیاید، $(n+1)$ و تعداد حالت‌هایی که دقیقاً یک دختر در خانواده باشد، n

حالت می‌باشد. توجه کنید که برای هر فرزند ۲ حالت داریم، پس $n(S) = 2^n$ است.

$$A = \text{پیشامد حداکثر یک دختر در خانواده} \Rightarrow n(A) = n + 1 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{n+1}{2^n}$$

$$B = \text{پیشامد دقیقاً یک دختر در خانواده} \Rightarrow n(B) = n \Rightarrow P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{n}{2^n}$$

$$\Rightarrow \frac{P(A)}{P(B)} = \frac{\frac{n+1}{2^n}}{\frac{n}{2^n}} = \frac{n+1}{n} = \frac{9}{8} \Rightarrow n = 8$$

$$B = \text{پیشامد حداقل یک دختر در خانواده ۸ فرزندی} \Rightarrow n(C) = 2^8 - 1 \Rightarrow P(C) = \frac{n(C)}{n(S)} = \frac{2^8 - 1}{2^8} = \frac{255}{256}$$

توجه کنید برای محاسبه $n(C)$ یک حالت که در آن تمام فرزندان پسر هستند را از کل حالت‌ها کم کردیم.

تعداد حالت‌های مطلوب $2! \times 4!$ (گوی ۱ و ۴ را در یک بسته در نظر می‌گیریم. این بسته با ۳ گوی دیگر ۴ شی را تشکیل می‌دهند که در کنار هم ۴! جایگشت دارند. حال خود ۱ و ۴ می‌توانند جابه‌جا شوند.) تعداد حالت‌های کل ۵! می‌باشد زیرا ۵ گوی را می‌توان به ۵ حالت خارج کرد.

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4! \times 2!}{5!} = \frac{2}{5}$$

اگر تعداد مهره‌های آبی را x در نظر بگیریم، تعداد مهره‌های سبز $2x$ است. تعداد کل حالت‌های انتخاب دو مهره برابر است با:

$$n(S) = \binom{3x}{2}, P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{x}{1} \binom{2x}{1}}{\binom{3x}{2}} = \frac{x \times 2x}{\frac{(3x)(3x-1)}{2}} = \frac{4x^2}{9x^2 - 3x} = \frac{4}{9x - 3} \Rightarrow 60x^2 = 72x^2 - 24x \Rightarrow 12x^2 - 24x = 0$$

$$\Rightarrow 12x(x - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 & \text{غُوق} \\ x = 2 & \text{قُوق} \end{cases}$$

$$3x = 6 = \text{مجموع تعداد حفره‌های داخل جعبه}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۷

اگر A پیشامد مطلوبی باشد، داریم:

$$A = \{(3, 6), (4, 5), (4, 6), (5, 4), (5, 6), (6, 3), (6, 4), (6, 5)\} \Rightarrow n(A) = 8, n(S) = 36$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{36} = \frac{2}{9}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۸

$$\text{احتمال داشتن ۲ دختر} = \frac{\binom{n}{2}}{2^n}$$

$$\text{احتمال داشتن ۳ دختر} = \frac{\binom{n}{3}}{2^n}$$

$$\Rightarrow \frac{\binom{n}{2}}{2^n} = \frac{\binom{n}{3}}{2^n} \Rightarrow \binom{n}{2} = \binom{n}{3} \Rightarrow n = 5$$

توجه کنید اگر $\binom{n}{a} = \binom{n}{b}$ باشد، $a = b$ است یا $a + b = n$ است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۹

تعداد کل اعداد طبیعی ۳ رقمی برابر با $9 \times 10 \times 10 = 900$ است. برای این که حاصل ضرب ارقام عدد انتخاب شده بر ۵ بخش پذیر نباشد باید صفر و ۵ را کنار بگذاریم، یعنی با استفاده از ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹ ساخته شود. تعداد اعداد ۳ رقمی که با این اعداد ساخته می‌شوند برابر $8 \times 8 \times 8 = n(A)$ است. پس:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8 \times 8 \times 8}{9 \times 10 \times 10}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۰

تعداد کل حالت‌های ممکن $n(S) = 5!$ است. پدر و مادر در ۲ انتهای صف می‌باشند و فرزندان در میان آن‌ها ۲ ۳ ۲ ۱ ۱

$$n(A) = 2 \times 3! \times 1 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{2 \times 3! \times 1}{5!} = \frac{1}{5}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۱

جایگشت ۴ حرف انتخاب ۴ حرف

$$n(S) = \binom{6}{4} \times 4! = 15 \times 4! = 360$$

در پیشامد A ، دو حرف «گ» و «ل» انتخاب شده‌اند که آن‌ها را داخل یک دسته قرار می‌دهیم. این دسته با دو حرف دیگری که انتخاب می‌شوند ۳! جایگشت دارند.

جایگشت

داخل دسته

$$n(A) = \binom{4}{2} \times 3! \times 2! = 6 \times 6 \times 2 = 72 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{72}{360} = \frac{1}{5}$$

جایگشت
انتخاب ۲
کل حرف دیگر

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۲

نظرسنجی از ۱۰۰ نفر صورت گرفته، پس: $n(S) = 100$ اگر A و B را به ترتیب مجموعه علاقه‌مندان به دروس ریاضی و زیست در نظر بگیریم، آن‌گاه طبق فرض:

$$\begin{cases} n(A - B) = 30 \\ n(A') = 50 \end{cases}$$

داریم:

$$n(A) = n(S) - n(A') = 100 - 50 = 50$$

مجموعه اعضای A به دو دسته $A - B$ و $A \cap B$ تقسیم می‌شوند، پس:

$$n(A) = n(A - B) + n(A \cap B) \Rightarrow 50 = 30 + n(A \cap B) \Rightarrow n(A \cap B) = 20$$

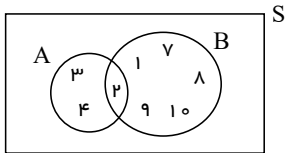
پس احتمال موردنظر یعنی $P(A \cap B)$ برابر می‌شود با:

$$P(A \cap B) = \frac{n(A \cap B)}{n(S)} = \frac{20}{100} = \frac{1}{5}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۳ اگر $A \subseteq B$ باشد آن‌گاه $n(A) \leq n(B)$

ولی عکس این جمله صحیح نمی‌باشد.

برای مثال اگر در شکل زیر A و B دو پیشامد از فضای نمونه‌ای S باشند، چون $n(A) < n(B)$ است، پس $P(A) < P(B)$ می‌شود ولی پیشامد A زیر مجموعه پیشامد B نیست.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۴ از پیشامد مکمل استفاده می‌کنیم، اگر A' پیشامدی باشد که در آن هیچ یک از تاس‌ها ۵ یا ۶ ظاهر نشوند، آن‌گاه در هر یک از تاس‌ها یکی از اعداد ۱، ۲، ۳، ۴ ظاهر می‌شود (۴ حالت)، پس داریم:

$$n(A') = 4 \times 4 = 16 \Rightarrow P(A') = \frac{16}{36} = \frac{4}{9}$$

بنابراین احتمال پیشامد مطلوب برابر است با:

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{4}{9} = \frac{5}{9}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۵ می‌توان از پیشامد مکمل (نامطلوب) استفاده نمود:

احتمال آن‌که در پرتاب ۴ تاس لاقل ۲ تاس یکسان باشند $P(A)$

احتمال آن‌که در پرتاب ۴ تاس هیچ‌کدام یکسان نباشند $P(A')$

پس احتمال آن‌را حساب می‌کنیم که اعداد ۴ تاس متفاوت باشند:

$$P(A') = \frac{6}{6} \times \frac{5}{6} \times \frac{4}{6} \times \frac{3}{6} = 1 \times \frac{5}{6} \times \frac{2}{3} \times \frac{1}{2} = \frac{5}{18}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{5}{18} = \frac{13}{18}$$

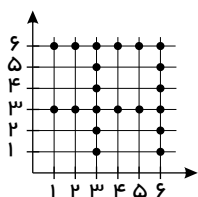
۱ ۲ ۳ ۴ ۳۶ روش اول: می‌دانیم در تاس اعداد ۳ و ۶ مضرب ۳ هستند و اعداد ۱ و ۲ و ۴ و ۵ و ۶ مضرب ۳ نیستند. برای حل این سوال از پیشامد مکمل استفاده می‌کنیم.

P (هیچ‌کدام از اعداد دو تاس مضرب ۳ نباشند) $= 1 - P$ (لاقل یکی از دو عدد تاس مضرب ۳ باشد)

$$= 1 - P(\text{تاس دوم مضرب ۳ نباشد}) \times P(\text{تاس اول مضرب ۳ نباشد}) = 1 - \frac{4}{6} \times \frac{4}{6} = 1 - \frac{4}{9} = \frac{5}{9}$$

روش دوم: پرتاب ۲ تاس ۳۶ حالت دارد:

حالاتی که لاقل یکی از اعداد مضرب ۳ باشد، یعنی آن‌که در پرتاب دو تاس یکی از اعداد ۳ یا ۶ یا هر دوی آن‌ها مشاهده شود، یعنی ۲۰ حالت مشخص شده:

$$\rightarrow P(A) = \frac{20}{36} = \frac{5}{9}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۷ به خاطر کلمه‌ی «لاقل»، از پیشامد مکمل استفاده می‌کنیم. یعنی احتمال اینکه هیچ‌کدام از این ۴ نفر در یک ماه متولد نشده باشند را حساب کرده و حاصل را از

(هیچ کدام از آنان در یک ماه از سال متولد نشده باشند) $P = 1 - P(\text{لااقل دو نفر از آنان در یک ماه از سال متولد شده باشند})$

فضای نمونه‌ای این آزمایش، 12^4 است.

زیرا هر نفر می‌تواند در یکی از ۱۲ ماه سال متولد شود و پیشامد این آزمایش دارای $9 \times 10 \times 11 \times 12$ عضو است.

زیرا برای تولد نفر اول ۱۲ انتخاب و برای تولد نفر دوم ۱۱ انتخاب و برای نفرات سوم و چهارم به ترتیب ۱۰ و ۹ انتخاب وجود دارد.

$$P(\text{احتمال مطلوب}) = 1 - \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9}{12 \times 12 \times 12 \times 12} = 1 - \frac{55}{96} = \frac{41}{96}$$

برای حل این مسئله از احتمال پیشامد مکمل استفاده می‌کنیم. اگر A پیشامدی باشد که در آن لااقل دو نفر در یک ماه سال استخدام شده باشند، A' پیشامدی است که در آن هیچ یک از سه نفر در یک ماه سال استخدام نشده باشند، بنابراین برای نفر اول ۱۲ حالت (۱۲ ماه سال) برای نفر دوم ۱۱ حالت (به غیر از ماه مربوط به نفر اول) و برای نفر سوم ۱۰ حالت (به غیر از ماه‌های نفرات اول و دوم) وجود دارد:

$$n(A') = 12 \times 11 \times 10 \Rightarrow P(A') = \frac{12 \times 11 \times 10}{12^3} = \frac{110}{144} = \frac{55}{72}$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{55}{72} = \frac{17}{72}$$

برای حل این سؤال از پیشامدهای مکمل استفاده می‌کنیم. (۳۸) (۳) (۲) (۱)

پیشامد آن که لااقل یکی از اعداد رو شد فرد باشد $A =$

پیشامد آن که هر دو عدد رو شده زوج باشند = پیشامد آن که هیچ یک از اعداد رو شده فرد نباشد $A' =$

$P(A')$ (تاس دوم زوج) و (تاس اول زوج)

$P(A') =$ (تاس اول زوج) و (تاس دوم زوج)

$$P(A') = \frac{3}{6} \times \frac{3}{6} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

برای حل این سؤال از پیشامد مکمل استفاده می‌کنیم عبارت لااقل یکی از شماره‌ها ۲ باشد به معنای آن است که یا یکی از شماره‌ها یا هر دوی آن‌ها عدد ۲ باشد و پیشامد مکمل (نامطلوب) آن است که هیچ یک از شماره‌ها ۲ نباشند. (۴۰) (۴) (۳) (۲) (۱)

لااقل یکی از ارقام ۲ باشد: A

هیچ یک از ارقام ۲ نباشد: A'

گوی دوم عددی غیر از ۲ باشد ، گوی اول عددی غیر از ۲ باشد
می‌تواند ۱، ۳ یا ۴ باشد ، می‌تواند ۱، ۳ یا ۴ باشد

$$\Rightarrow P(A') = \frac{4}{5} \times \frac{3}{4} = \frac{3}{5}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{3}{5} = \frac{2}{5} = 0,4$$

فضای نمونه‌ای پرتاب سه سکه دارای ۸ حالت است: (۴۱) (۴) (۳) (۲) (۱)

$$n(S) = 2 \times 2 \times 2 = 2^3 = 8$$

اگر A احتمال آن باشد که حداقل یک «رو» ظاهر شده باشد، پیشامد متمم (A') شامل حالاتی است که هیچ «رو»ی ظاهر نشود، یعنی همه‌ی سکه‌ها «پشت» باشند:

$$A' = \{(پ, پ, پ)\} \Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{n(A')}{n(S)} = 1 - \frac{1}{8} = \frac{7}{8}$$

از ۳۰۰۰ مورد، ۱۸ مورد با خطا مواجه بوده است: (۴۲) (۴) (۳) (۲) (۱)

$$P(\text{خطا}) = \frac{18}{3000} = \frac{6}{1000}$$

$$P(\text{عدم خطا}) = 1 - \frac{6}{1000} = \frac{994}{1000} = 0,994$$

برای حل این سؤال باید از پیشامد مکمل استفاده کنیم: (۴۳) (۴) (۳) (۲) (۱)

A : پیشامد آن که لااقل شماره‌ی یکی از دو کارت زوج باشد. (یعنی یکی از آن‌ها زوج باشد یا هر دو آن‌ها زوج باشد).

A' : پیشامد آن که هیچ کدام از شماره‌ی دو کارت زوج نباشد. (یعنی آن‌ها هر دو شماره فرد باشند).

دومی فرد باشد و اولی فرد باشد = هر دو شماره فرد باشند $A' =$

در سری الف از ۵ کارت، ۳ کارت شماره‌ی فرد دارند، پس احتمال آن که کارت سریال الف فرد باشد، $\frac{3}{5}$ است.

از سری ب از ۴ کارت، ۲ کارت شماره‌ی فرد دارند، پس احتمال آن که کارت سریال ب فرد باشد، $\frac{2}{4}$ است.

$$P(A') = \frac{3}{5} \times \frac{2}{4} = \frac{6}{20} = \frac{3}{10} \Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{3}{10} = \frac{7}{10} = 0,7$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۴

$$S = \{1, 2, \dots, 9\} \Rightarrow n(S) = 9$$

$$A = \{2, 3, 4, 6, 8, 9\} \Rightarrow n(A) = 6$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} \Rightarrow P(A) = \frac{6}{9} = \frac{2}{3}$$

۴۵ فضای نمونه‌ای این آزمایش $n(S) = 6^2 = 36$ است. در شش حالت دو عدد ظاهر شده مساوی هستند:

$$(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4), (5, 5), (6, 6)$$

بنابراین در $36 - 6 = 30$ حالت دو عدد ظاهر شده مساوی نیستند، پس: $P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{30}{36} = \frac{5}{6}$ است.

۴۶ با انجام این آزمایش در واقع، به کمک ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ اعداد سه رقمی (با تکرار ارقام) می‌سازیم، پس تعداد اعضای فضای نمونه‌ای برابر است با:

$$n(S) : \boxed{5} \times \boxed{5} \times \boxed{5} = 5^3$$

پیشامد مطلوب A پیشامدی است که لااقل دو رقم مساوی داشته باشد. برای محاسبه‌ی احتمال پیشامد A می‌توان از پیشامد مکمل استفاده کرد:

$$A' = \text{پیشامدی که ارقام تکراری نباشند} \Rightarrow n(A') : \boxed{5} \times \boxed{4} \times \boxed{3} = 5 \times 4 \times 3$$

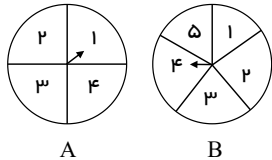
$$\Rightarrow P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{60}{125} \Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{60}{125} = \frac{65}{125} \Rightarrow P(A) = 0,52$$

۴۷ از پیشامد مکمل استفاده می‌کنیم:

پیشامد آنکه لااقل یکی از عقربه‌ها روی عدد فرد بایستد $A =$

هر دو عقربه روی ناحیه‌ی عدد زوج بایستد = پیشامد

آنکه هیچ کدام از عقربه‌ها روی عدد فرد نایستد $A' =$

$$\left. \begin{array}{l} \text{احتمال قرار گرفتن عقربه‌ی A روی عدد زوج} \\ \text{احتمال قرار گرفتن عقربه‌ی B روی عدد زوج} \end{array} \right\} \Rightarrow P(A') = \frac{2}{4} \times \frac{2}{5} = \frac{4}{20} = \frac{1}{5}$$

$$P(A) = 1 - P(A') \Rightarrow P(A) = 1 - \frac{1}{5} = \frac{4}{5} = 0,8$$

۴۸ ۱ ۲ ۳ ۴

$$P(A \cap B) = x, P(A) = 3x, P(B) = \frac{3}{2}x \Rightarrow P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = 3x + \frac{3}{2}x - x = \frac{5}{2}x \Rightarrow \frac{P(A \cap B)}{P(A \cup B)} = \frac{x}{\frac{5}{2}x} = \frac{2}{5}$$

۴۹ فضای نمونه‌ای این آزمایش $n(S) = 6 \times 6 = 36$ عضو دارد. حال تعداد اعضای پیشامد مورد نظر را محاسبه می‌کنیم.

$$A = \{(1, 1), (1, 2), (1, 4), (1, 6), (2, 1), (2, 3), (2, 5), (3, 2), (3, 4), (4, 1), (4, 3), (5, 2), (5, 6), (6, 1), (6, 5)\} \Rightarrow n(A) = 15$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{15}{36} = \frac{5}{12}$$

۵۰ ۱ ۲ ۳ ۴

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$P(A \cup B) = 0,8 \Rightarrow 0,8 = 0,7 + 0,6 - P(A \cap B) \Rightarrow P(A \cap B) = 0,5P(A) = 0,25, P(B) = 0,6$$

۵۱ ۱ ۲ ۳ ۴

$$P(B) + P(B') = 1 \Rightarrow P(B) + 0,7 = 1 \Rightarrow P(B) = 0,3$$

$$P(A \cap B') = P(A - B) = P(A) - P(A \cap B) = 0,4 - 0,2 = 0,2$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = 0,4 + 0,3 - 0,2 = 0,5 \Rightarrow \frac{P(A \cap B')}{P(A \cup B)} = \frac{0,2}{0,5} = 0,4$$

1	1	2	3	4
2	1	2	3	4
3	1	2	3	4
4	1	2	3	4
5	1	2	3	4
6	1	2	3	4
7	1	2	3	4
8	1	2	3	4
9	1	2	3	4
10	1	2	3	4
11	1	2	3	4
12	1	2	3	4
13	1	2	3	4

14	1	2	3	4
15	1	2	3	4
16	1	2	3	4
17	1	2	3	4
18	1	2	3	4
19	1	2	3	4
20	1	2	3	4
21	1	2	3	4
22	1	2	3	4
23	1	2	3	4
24	1	2	3	4
25	1	2	3	4
26	1	2	3	4

27	1	2	3	4
28	1	2	3	4
29	1	2	3	4
30	1	2	3	4
31	1	2	3	4
32	1	2	3	4
33	1	2	3	4
34	1	2	3	4
35	1	2	3	4
36	1	2	3	4
37	1	2	3	4
38	1	2	3	4
39	1	2	3	4

40	1	2	3	4
41	1	2	3	4
42	1	2	3	4
43	1	2	3	4
44	1	2	3	4
45	1	2	3	4
46	1	2	3	4
47	1	2	3	4
48	1	2	3	4
49	1	2	3	4
50	1	2	3	4
51	1	2	3	4